

Schönberg—Boublil—
Kretzmer: Nyomorultak. A rockopera előadása a Dóm téren, ma és holnap este fél 9-kor.
A. L. Webber: Requiem; Tolcsy László—Tolcsy Béla: Magyar mise. Bemutató a Dóm téren, szombaton este fél 9-kor.
A harmadik szegedi táblaképfestészeti biennálé a

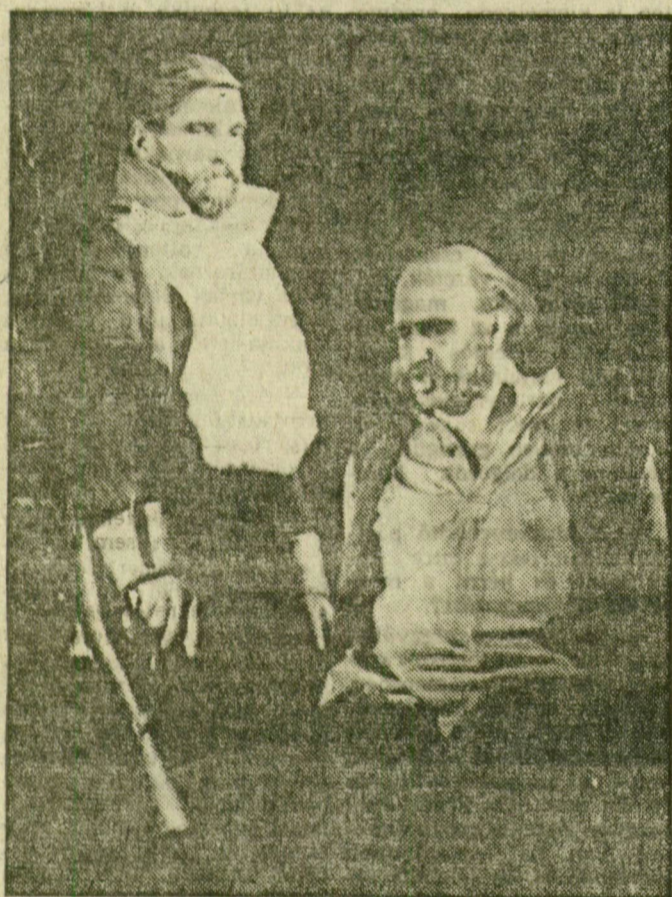
képtárban és az ifjúsági házban, augusztus 20-ig.
Dér István, Lóránt János, Novák András, Pál Mihály és Zombori László közös kiállítása a Juhász Gyula Művelődési Központban.
Wieber Mariann jelmeztervező művész kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

Papp György grafikusművész tüzománcai a Palletta Galériában, augusztus 20-ig.
Gubcsi Attila festőművész kiállítása az ifjúsági házban, augusztus 31-ig.
Szabó Erzsébet üveg-tárgyai a Képcsarnok Galériában, augusztus 22-ig.
A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai:

Csongrád megyei parasztbútorok és népviseletek; Lucs-képgyűjtemény; Mórá-émlékszoja; a Fekete-házban: Vihart aratva — Csongrád megye munkásságának élete és harcai 1867—1945; Buday György élete és munkássága; magyar katonai egyenruhák; a várműzeumban: Szeged múltja, jelene, jövője; a Kass Galériában: Bélyeg-ek, bélyegtervek, mini-és maxikönyvek Kass János műhelyéből.

Varga Máttyás kiállítóháza (Bécsi körút 11/A).
Nemzeti Történelmi Emlékpark (Ópusztaszer).
Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye (Tápe).
Kenderfonó gyártörténelmi kiállítás (Rigó utca 5—7).
Paprikamúzeum (Szentmihálytelek).

Búcsúzik a Nyomorultak

Holnap lesz a nyolcadik, a Dóm téren az utolsó előadása a — Rock Színház és a szegedi szabadtéri közös vállalkozásában — Magyarországon itt először színpadra állított világhírű musicalnek. Hogy a premierre megérkezett alkotók mondták, Európa és a többi földrész országában még csak ezután következik a bemutatódömping, annál büszkébbek lehetünk, hogy Szeged nyitotta nemcsak a közép-európai sort, de ez volt a világon az első szabadtéri változat...

Nagy László felvételével emlényeinkből azt a képet idézzük búcsúzóul, amely a „fordult a kocka”-helyzetet mutatja: Jean Valjean és Javert felügyelő párharcában ezúttal az üldözött fegyver kerül fölé — s bosszú helyett útjára bocsátja üldözőjét. Ime az Ember. Vikidál Gyula a forradalmárok közé állt Valjean, Makrai Pál, a leleplezett provokátor.

Titkok tudója

Méltóságos volt. Úgy is mondhatni, fenséges. Pedig egy aprócska, törekeny színésznőtől inkább várhatnánk csöndes, szolid-szerű karaktert, mint olyan büszkén lépdelő Fantine-t, amelyet Kútvolgyi Erzsébet a Dóm téren alakított. Szárnyaló volt, „tartásos”; a tiszta emberek mindenkor higgadt fensőbbiséggel rendelkezett.

Eredendő tisztaságát és fenséget hordoz magában Fantine figurája. Szerintem pontosan ezáltal ri ki a többi lány, a gyárjak és a prostitúáltak közül egyaránt. Ettől, ezzel különb. Ez az ember, ez a mindenkinek szemet szűrő, maga körül indulatokat kavarázó nő: titkokat tud. A titkokat magában hordozó nő pedig legbelül minden esetben fenséget is rejt.

Ekkora jelentőséget tulajdonítva a titkokatosság izgalmának: mi mindenre volt szükség egy ilyen Fantine megformálásához?

A gyerekeimre, arra a szeretetre, amiben élek. És ezekre a partnerekre! Nagyon szeretném elhívetni, hogy nem udvariaskodás, nem valamiféle tiszteltkörüldi: a Rock Színház társulata által biztosított légkör, ez a hangulat, ez a szellem, az átéltségnek, a lelkesültségnek ez a konkrét műveken is felülemelkedni tudó melegsége profi színészt is bármikor jenyűgözhet. Engem legalábbis, bevallom, nagyon megfogott. Ezek a gyerekek úgy járnak-kelnek színpadon és

színpad körül is, hogy az ember ösztönösen kihúzza a derekát a társaságukban. A Vikidál szemébe nézni maga a varázslat... De a Makraieba is. Félelmetes... Világos szemük van és rendkívüli erővel tükröződik belőle, hogy ez az élet mennyire az ő életük. Tudom én, hogy nekünk, színészeknek, ha valamit számítani, érni akarunk ezen a pályán, „telített” tekintetű embereknek kell lennünk, de ez valami egészen más. Tökéletesen ott élnek a színpadon, s mindez olyan rutinos színészeket is torkon

ragad és megmámorosít, mint Szombathy Gyula. Ez sok mindenre magyarázatot ad... A pontosságuk, a megbízhatóságuk is nem csekély mértékben segített olyanná tenni Fantine-t, amilyennek ezek szerint látni lehetett...

— Ugy tünik, eképpen újabb „titkok” tudójának is...

— Tisztában vagyok az-
zal, hogy az elmondottak nélkül is sok pozitív tényező hathat és hatott is rám a szerep fölépítések, de az ilyesmi rengeteget jelentenek. Egyébként pedig Fantine alakjához nem tettem ám én olyan sok egyéni színt: amiket ehhez az alakításhoz külön kitaláltam, voltaképpen egészen kicsi dolgok. A figura eredendően drámai. És azért szúr szemet, mert annyira különleges. Mert titkai vannak...

Domonkos László

Bérlet-tulajdonosoknak

Még vége sincs a nyári szezonnak, tudomásul kell vennünk, mindjárt kezdődik a kőszínházi évad; a Szegedi Nemzeti Színház szervezői arra kéri a jövőendő színházlátogatókat, hogy az 1987—88-as évadra megrendelt bérleteiket augusztus 27-éig vegyék át a Karász utcai jegyirodában. Az át nem vett bérleteket 27-e után értékesítik

„Emlékezetes élményt jelentett”

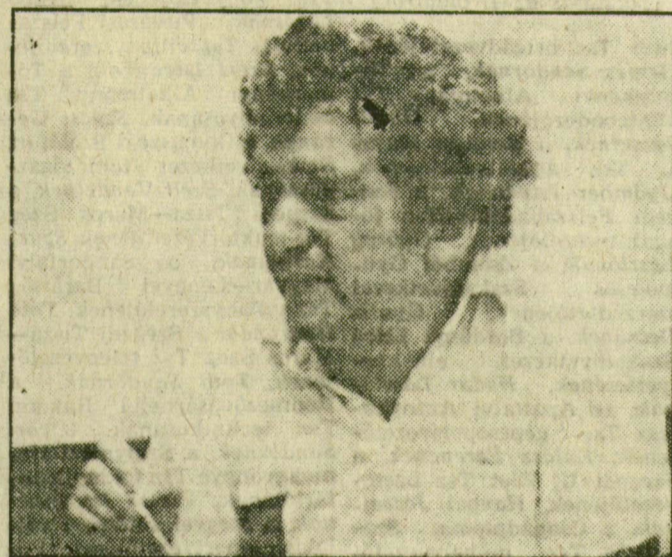
Pál Tamás — a misékről és fogadtatásukról

A Margit-szigeti öt előadás után a Dóm téren következtek kettő: szombaton és vasárnap Pál Tamás vezényli Webber Requiemjét és a Tolcsy testvérek Magyar miséjét. A budapesti előadásokhoz képest az előadóművészek névsora változik némiképpen, a Requiem tenorszólamát Szegeden B. Nagy János éneke, és a zenekar: a szegedi szimfonikusok.

Hajdani vezetőjük, Pál Tamás, az utolsó, augusztus 8-ai szigeti Aida-előadás óta „itthon van”, a Pestő utcában napok óta próbálnak. A Webber-gyászmise és a Magyar mise karmesterét arról kérdeztük, mi a személyes véleménye a zeneművekről.

— Igaz, hogy a szigeti bemutatónál több fórumon is komoly dicsőretet kapott öntől mindkét mű, de érdekelne, hogy az öt előadás és a kritikák után hogyan vélekedik a misékről és a fogadtatásukról?

— Majdnem biztosak lehetünk abban, hogy a nagyszámú közönség elsősorban a Tolcsy testvérek műveire volt kíváncsi; ám rendkívül meleg fogadtatásban részesítette a Requiemet is. A Webber-mű természetesen túlvolt a megmértetésen, az amerikai, az angol, az ausztráliai premiert követte a pesti, mégis nagy jelentőségű ténynek tartom, hogy a mi kelet-európai bemutatónak számító produkcionkat — ahogy mondani szokás — megvette a közönség. A kritika? Az ember azt hinné, a komoly zene oldalán álló „várvédőknek” ez kitűnő alkalom a támadásra: miért merészkedik a komoly műfajba egy rocker? Bevallom, jólesően tapasztaltam, hogy az elismert, tekintélyes zenekritikusok milyen megértéssel és szeretettel fogadták a Requiemet. S meglepetésemre: nem így a könnyű műfajok recenzensei. Szinte zavartnak, szorongónak tűnő mondatokban fogalmazták a fónyi kérdést, és lekezelően belyegezték iskolás opusznak a Webber-művet... A külföldi, szintén ellentmondásos sajtóvisszhangból is az tűnik ki, inkább a rockzene kritikusai utasították el. Az én véleményem változatlan, kitűnő muzsikának tartom, s az egyetemes zeneművészet nagy nvereségének. A Webber-művel és a Magyar misével kapcsolatban szereplő állandó kérdést — tudniillik, hogy mi-

ért nyúltak a szerzők a klasszikus formához, miért kellett az úgynevezett komoly zene területére merészkedniük — nemigen értem. A magam részéről legnagyobb örömmel fogadom azokat a kísérleteket, amelyek a komoly és a könnyű műfajok közötti mérhetetlen szakadékot igyekeznek áthidalni.

— A szenvedélyesebb bírálatok a Magyar misét érték, szinte példátlanul sokimondó és majdnem egyöntetű volt az elutasítás. Csak egy-két kritikus tartotta egyenesen kitűnőnek a művet, s önök, az előadóművészek is... Legalábbis feltűnő ez a szélsőséges ellentmondásosság.

— Nincs szándékomban, hogy oknyomozást folytassak, nem is szokásom kritikákra reagálni, azt mondom, hogy számtalan oratorikus mű és opera dirigálása után nekem egészen különleges, emlékezetes előadói élményt jelentett a két mise. Talán csak a Spartacus Seregi-verziójának előadásélményéhez tudnám mérni. Arra kell gondolnom, hogy művészetben kívüli szenvedélyek dúlnak a Magyar mise körül, különben tökéletesen érthetetlen lenne, milyen elképesztő szakszerűtlenséggel megírt cikkek jelenhettek meg a magyar sajtóban. Kinek jutna eszébe például a klasszikus operák zenéjét és szövegét külön vizsgálni? Értelmetlenség egy zenemű szövegén számon kérni valamiféle „mondanivalót”, hiszen csakis a zenével együtt érvényes bármiféle „üzenet”. Nagyon remelem, hogy mindez nem veszi kedvét a Tolcsy testvéreknek, végére eddig 17 ezer 500 em-

ber szinte őrjöngő lelkesedése kísérte az előadásokat, plusz akik nem fértek be a nézőtérre, s párnákon, takarókon ülve, kintről hallgatták...

— A Margit-szigeten a miséken kívül az ideai reprezentatív produkciót, az Aidát dirigálta, komoly szakmai sikerrel. Hogy érzi magát új hivatalában, a pesti szabadtéri színpadok igazgatóságának zenei vezetőjeként?

— Köszönöm, jól. Nagyrészt zenei feladataim vannak, koncentráltabban, mint eddigi hivatalomban. A program és a közreműködők kiválasztásában, a szerződéskötésekben van szerepem, és lehetőséget kapok egy-egy produkció vezényletére.

— Nyilvánvalóan itthoni és egyre szélesebb körű külföldi kapcsolatait is kamatoztatja a nyári műsorok művészeinek meghívásakor. Hol lesz ön vendég a következő hónapokban?

— Az Operaházban 24 előadásom lesz az új szezonban, s amikor nem itthon, akkor Marseille-ben leszek. A bordeaux-i Salieri-Falstaff óta Franciaországba is, Olaszországba is több meghívást kaptam, például dirigálok a firenzei világhírű fesztiválon, a Maggio Musicale-n. Áprilisban Monte Carloban mutatunk be egy soha nem játszott Cimarosa-operát, amelyet a Haydn-hagyatékából bányásztam elő, a Hungaroton számára. Három magyar — Gregor József, Szűcs Márta, Kincses Veronika — és két külföldi — Martin Klutman és Gerard Carlino — szólistával készül a lemez és az előadás.

Sulyok Erzsébet

Új film

Szines ausztrál film.
Írta: Paul Hogan, Ken Shadie és John Cornell.
Fényképezte: Russell Boyd. Zene: Peter Best.
Rendezte: Peter Fairman. Főbb szereplők: Paul Hogan, Linda Kozlowski, Mark Blum, Michael Lombard, John Meillon, David Gulpihil.

Ha valakinek fikarenyi kétsége is támadna afelől, miként is végződhet a nagyváros természetesen úri újságíró hölgyének (Nyugaton vagyunk persze) és az ausztrál ősvadon szintűgy ősi, nemes vademberének, az előírászerűen cserzett bőrű krokodilvadásznak találkozására, meg kell nyugtassam. Persze, hogy „úgy”. A hölgy fölöttébb vonzó alkatrészekkel rendelkezik, afele mézízű szlavos szépség (neve után ítélve alakítója lengyel származású lehet), a férfiú,

Krokodil Dundee

azaz Krokodil Dundee pedig meglehet, hogy indián (legalábbis teljes mértékben lehetne) — kettőn meg úgy egymásra talál, miként az már az első tíz kocka után elrendelve vagy.

A pláne persze a buliban az, ami a boldogító vég beálltaig történik. Előbb a Sue nevezetű riportér-hölgy, természetesen helyszíni szemlélet tart, veszélyek közepette a főhős erős karjának, védelmében, krokodilfokkal és vadonbéli előidillel, ami belefér. Később — a film második, sokkal jobb részében — a vadonfiát elviszik New Yorkba, s innen már, ugye bár, sima az út. A falusi kislány Pesten ikészedik számú változatának több mint jól bevált fogása révén a nagyvilágba beleszabadult Krokodil Dundee, úgy is mint nemes vadember, sajátosan értelmezzi a bidé funkcióját, a vakremültebe kerget holmi késétől néger suhancokat, jó haverokra tesz szert szésges olasz taxisoforok sze-

mélyében, szemmel veri úri házak házórzó ebeit, szóval egyáltalán: úgy szuper, ahogy van.

A film, mint a legutóbbi televíziós stúdióból megtudhattuk, három hónap leforgása alatt kemény nyolcmillió dollárt hozott, s minden ellenkező híresztelés dacára e tényen nincs is mit csodálkozni. Mivel Rousseau-nak, a nemes vadember feltalálójának, Coopernek, vagyis Solyomszem, a vadon tiszta szívé, magányos fehér vadásza szülőatyjának, no meg a jó öreg Tarzannak nem áll módjában semmiféle plágium-pert indítani, viszont az örökzöld igazságok között tudvalevően az is megtalálható, hogy szemesnek áll a világ. Krokodil Dundee aranyos. Krokodil Dundee-t szeressük bátran, Ausztrália iránt meg szimpátiánk pláne csak növekedjek egyre jobban. Olyan megnyugtatóan megszű van, nem?

Domonkos László